ב ב מיי׳ פ״ד מהל׳ נדרים

טוש"ע י"ד סי׳ רכט סעיף

ג מיי׳ פ״ב מהלכות

נזירות הלכה ד: להיות הככה ז. ד ד מיי׳ פי״ג מהל׳

נדרים הל' יא יב סמג

שם מוש"ע שם סעיף נג: וי׳ שר

לאוין רמב טוש"ע י"ד סימן רלד סעיף נג:

ו דו מיי שם הלי יג יד

טוש"ע שם סעיף נד: ז ח מיי׳ פ"ב מהל' נזירות

לו מיי פ״ב חהר הר

מוסף רש"י

כולם נזירים. דאני נזיר כמותך משמע (ראמ״ה

רווותו. נוי"ווו וווחולק). **הריני**

ואינו יכול להפר לה. דכיוו

דאמר ואני, גלי אדעתיה

דניחא ליה במאי דקא נדרה

ליהו והשתא מקיים לה (לקמן כא:) כלומר ואני אהיה נמי כמותיך, כיון דאמר הכי אינו יכול להפר

נזירות אשתו (נדרים ע.).

פי' הרא"ש

זא"ז: ה"ג הא למה לי

קילתא לא כ״ש. ולא גר׳

. חמירתא אמר רב וה"פ

אמאי הויא הכחשה. הך דקאמר ג' וד' לא מכחיש כלל הא דקאמר א' וב' דמימר אמרי'⁶) הא למה

לי להזכיר א׳ וב׳ מה שאמר

חבירו בזה אני מודה לו חמירתא שאני מוסיף ומחמיר עליו זה אומר קילתא שאמר חבירו לא

קירונא שאמו חבידו לא נ"ש שהם אומרים בכלל יברי ומה לי להזכירם

דבכלל דברי ישנו דבריו:

רבכלל ובול שנו ובולו: במערבא אמרינן אין הכחשה במונה כאתקפת׳

:דרמי בר חמא

. **פ"ד** מי שאמר הריני נזיר

ושמע חבירו ואמר ואני

חכם כולם מותרים שכולז

שלום עליד רבי כדמפ׳ כדי

שאלת תלמיד שהם ג׳ שאלת תלמין שהם גי תיבות. הילכך ג׳ מתפסה בראשון אבל ד׳ לא שכבר

. זפסיקו בג׳ ואני והוי יותר

מכדי דיבור: א״ל תו לא

שבקת רווחא לתלמידא

באותו שנדר לפניו. הלכד

ת. ... ב... דהמחובר לתוך כדי דיבור

כתוד כדי דיבור דמי:

חמירתא

ושמע בעלה ואני. שניהס נזירין

הלכה ד:

שבועות הלכה יו:

הלכה ט סמג לאוין רמב

ל) ולקמן כא:ן נדרים ע.

שבועות לב.ז.

נוסחת הריב"ז

. א] עדות כלל: ב] ויהא:

גן אומרת ג' ד' ה': דן בכ"י

כתוב כאן בזה"ל ע"א כדי שאילת תלמיד לרב ב' תיבות

בלבד וכנגדו התני מתניתיו

חלי וחני ב־ פענוים בנכו , .כ. זתר שאם אמר השלישי נמי

ואני השלישי מותר דלא

התפים בחוך כדי דבור ובדין הוא דאיבעי ליה למימר כדי

שאילת רב לתלמיד דרב

האחר לחלמידו שלום עלין

מיירי לקמן כדי שאילח

תיירי כקומן כדי שמיכת תלמיד לרב נקט איהו נמי כדי שאילת תלמיד לרב ולעולם

שאילת תלמיד לרב שלום שחינת תננויד מוכ שמט עליך תו לא שבקת רווחא לתלמידא כלומר וכי אין לו לתלמיד לומר לרב אלא ב׳

מיבות בלבד והלא י"ל ג׳ שלום עליך רבי וכיון שהן ג׳

חיבות יכולין להתפים כנגדן

ג' מירים וננגנפי לקטפי ואני ואני הכי נמי דקסבר ג' ואני כנגד ג' מיבות אלא דלא בעי

למחשב וליזול הס"ד ואח"כ מה"ד מסייע ליה לר"ל תנ"ה

: יוכ

הגהות הב"ח

רש"י ד"ה מי שאמר (א)

וכו' הותר הראשון: (ב) ד"ה יתיב וכו' ואני

מיבות: (ג) ד"ה תוב לח

כולן שלשה וכו׳

בלבד אלא משום דבריי

מים בלבד ולח

אלא אחד אומר אחת ושתים ואחד אומר שלש וארבע וחמש ואינם מכחישים בפירוש זה את זה וקמ"ל רב דכיון דכל חד וחד נחת למניינא שזה אינו אומר שתים בבת אחת אלא אומר אחת ושתים וזה ג' וארבע וה' ולא אחת ושתים כאילו אמר לא אחת ושתים נדר אלא

של שלש וארבע וה׳ וזה שאמר אחת ושתים כאילו אומר ולא גדר שלש וארבע וחמש:

"ג תו ל"ל השתא י"ל חמירתא אמר קילתא לא ב"ש ולא גרסינן אמר רב וה"פ דפריך [אמאי] קאמר דהוי הכחשה משום דאמרינן כיון דוה [אמר] שלש ארבע חמש ולא אמר גם אחת ושתים הוי כאילו אומר בפירוש ולא אחת ושתים נזר אמאי נימא דלא הוי הכחשה ומה שלא הזכיר אחת ושתים דמה לו להזכיר חמירתאי דהיינו שלש וארבע וחמש אמר קילתא לא אמר הא מלינו למימר דאחת ושתים בכלל דבריו ומוסיף הוא על האחד אלא

אמרי במערבא אין הכחשה במונה. דודאי כי אמר אידך שלש וארבע וחמש לא מיעט שלא אמר הנודר אחת ושמים ובירושלמי דסנהדרין משמע דמונה הוי הכחשה אפילו טפי אן כאילו אמר [לא] אחת ושתים [אלא] שלש וארבעי דקאמר התם אמר רב מחלוקת

ודאי לא הוי הכחשה:

בכלל אבל בפרט לכ"ע נחלקה עדותן ואין כאן וזירות ורבי יוחנן אומר בפרט נחלקו אבל בכלל לכ"ע יש בכלל חמש שתים:

הדרן עלך מי שאמר

מים ואני. כלומר שמש חבירו ואמר ואני ואני. כלומר שנים

שמעו לראשון שקבל מירות והאחד אומר ואני וכן השני אומר ואני כולם נזירים: הותר הראשון. אם הראשון בא לחכם והתיר לו נדרו גם האחרונים הותרו לפי שאמרו ואני כמוהו ותלו נדריהם

בנדרו: הותר האחרון. ע"י חכם הוא מותר וכולן אסורים אם לא יתירו גם הם נדריהם ע"י חכם אבל בלא התרה לא שלא תלו נדריהם כנדר האחרון: פר כפיו שערי כשערו ה"ז נזיר. כגמרא מפרט: הריני נזיר ושמעה אשתו ואמרה ואני מיפר את שלה ושלו קיים. דלא מלה כלל נדרו בנדרה אלא אדרבה היא אמרה ואני נזירה כמוך אחר שהוא כבר נדר בנזיר: הריבר גוירה ושמע בעלה ואמר ואני אינו יבוד דהפר. גגמרא בעי לאכוחי מינה דבעל מיעקר קא עקר נדר אשתו מעיקרו ולכך אינו יכול להפר שאם מיפר לה א"כ יתבטל גם את שלו שנדרו חלוי בנדרה וכדחנן לעיל הותר הראשון הותרו כולן שבאו מחמתיה דראשון ואינו רשאי לגרום דבר להיות נדרו מבוטל כדכתיב לא יחל דברו ודרשינן הוא אינו מיחל אבל אחרים מוחלין לו ודחי בגמרא דלעולם מיגז גייז מהפרה ואילך מהשתא ב] אבל: כי נמי מיפר את שלה בושלו קיים מ"מ חל נדרה עד עתה ומירותיה אינו יכול להפר דכיון דאמר ואני קיים לה נדרה: הריבר בזיר ואת. כלומר וכי גם את רוצה לידור בנזיר: ואמרה אמן. פי׳ קבלה עליה נזירות: מיפר את שלה ושלו קיים. דלא תלה נדרו בנדרה אבל אם לא אמרה אמן היא מותרת שאינו יכול להדירה בע"ר ודאי מה דאמר לה ואת לא הוי קיום שאין הנדר חל עליה אלא כשאמרה אמן ועדיין אינו יודע אם תקבלנו אם לאו ולכך לא הוי קיום: **הריגי גוירה ואתה.** הכי גרס ר"ת ושמע בעלה ואמר אמן אינו יכול להפר אי מיעקר [קא עקר] ניחא משום דא"כ יתבטל מירותו ואי מיגז גייז משום דהוי קיום כי אמר אמן כמו ואני כדלעיל: (שייך נקמן דף כג ש"א) הרד זו סופגת את הארבעים. בגמ' (דף כא:) מסיק שלא היפר לה בעלה ופשיטא הוא ומשום דקא בעי למיתני סיפא ואינה סופגת וכו' דהוי חידושא אע"ג דנתכוונה לאיסורא כיון דעלה בידה היתר אינה סופגת תנא נמי רישא וסופגת : רבי יהודה אומר אם אינה סופגת את הארבעים תספוג מבת מרדות. מדרבנן שנתכוונה לאיסורא במזיד ובפ׳ בתרא דמכות (דף כב.) מכות 4 ארבעים מן התורה אבל מכת מרדות בלי מנין אלא מכין עד שתלא נפשו או עד שמקבל עליו. ומספקא לרבי דהכא דלוקה על שעברה דשמא דוקא מ' ותו לא דדוקא כשאין רוצה לקיים אותה המצוה מכין אותו בלי מספר אבל הכא שכבר עברה למה מלקה יותר מדאורייתא אם לא הפר: הג"ה גמ' רתיב ר"ש בן דקיש קמיה דר' יהודה נשיאה ויתיב וקאמר והוא שהתפיסו בודם בתוך כדי דיבור. כדמפרש והולך כדי שאילת שלום מלמיד לרב דהיינו שלום עליך רבי ג' תיבות ה"ג יכולין שלשה אנשים להתפיס עלמן בראשון שנדר בנזיר שכל אחד אמר ואני הם שלש חיבות דאפילו האחרון חוך כדי דיבור מן הראשון אבל הרביעי אינו יכול להתפים עלמו בראשון אפילו אמר ואני שכבר שהו כדי דיבור מן הראשון ולכך לא חייל נזירות ארביעי: אמר דיה תו דא שבקת רווחא דתדמידא.

הא למה לי השתא יש לומר חמירתא אמר רב קילתא לא אמר אמרי במערבא אין הכחשה במונה:

מל אשאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר הותרו כולן הותר האחרון האחרון מותר וכולם אסורין אמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר פי כפיו ושערי כשערו יה"ז נזיר דהריני נזיר ושמעה אשתו ואמרה ואני מיפר את שלה ושלו קיים יהריני נזירה ושמע בעלה ואמר ואני האינו יכול להפר הריני נזיר ואת ואמרה אמן ימיפר את שלה ושלו קיים הריני נזירה ואתה ואמר אמן יאינו יכול להפר: יתיב ר"ל קמיה דר' יהודה נשיאה ויתיב **גבו'** וקאמר יוהוא שהתפיסו כולן בתוך כדי דיבור וכמה יתוך כדי דיבור כדי שאלת שלום וכמה כדי שאלת שלום יכדי שאומר שלום תלמיד לרב א"ל תוב לא שבקת רווחא לתלמידא תניא

כלומר מלמיד ששמע לאחד שנדר בנזיר ובקש לומר ואני ובחוך כך עובר רבו לפניו והוא חייב להקדים לו שלום ולומר שלום עליך רבי

[והם שלש תיבות] שוב לא יועיל להתפים בנזיר אם יאמר ואני שלבר שהה כדי דיבור ואין זו סברא אלא ודאי גם הרביעי נתפס הואיל

ולא שהה כלל לאחר כדי דבור אלא לאלתר אחר כדי דבור אתר ואני אבל החמישי ודאי אינו נתפס ששהה קלת אחר כדי דיבור:

הדרן עלך מי שאמר

הכי במס׳ סנהדרין ירושלמית (פ״ה ה״ב)

דקתני התם להך מתני' דהכא וכתיבא

תמן הכי תנינן תמן מי שהיו שתי כתי

עדים מעידים אותו אלו מעידים

שמר שתים ואלו מעידים שמר חמש

ב"ש אומרים נחלקה עדותן ואין כאן

מוכזירות כלל וב"ה אומרים יש בכלל

חמש ב' שיהה מיר שתים ואמר רב

בכלל נחלקו אבל בפרט דברי הכל

נחלקה העדות ור' יוחנן אומר בפרט

נחלקו אבל בכלל יש בכלל חמש שתים

פיהא מיר שתים פרט כגון שהאחת

אומרת אחת שתים והשניה אומרת ג'

ד' ה' כלל שהאחת אומרת שתים

והשניה אומרת בן ה': אמרי במערבא

אין הכחשה במונה. שאם אחד אומר

בזר שחמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני כו'. וכן חבירו אמר ואני: הותר (א) ראשון. שנשאל על

ברחשון: גמ' יסיב ר"ל קמיה דר' יהודה נשיחה ויסיב וקחמר. כי תנן במתני׳ וכולן מזירים כגון שהתפיסו כולן בחוך כדי דבור של ראשון דבכדי שאילת תלמיד לרב דאית ביה שלש תיבות שלום עליך רבי התפיסו כולן ומתניתין דקתני ואני ואני דלא תני אלא תרין דוקא קתני דכי שקלת לחדא תיבה מקמא דאמר הריני נזיר ומצרפת ליה להנך

שבקת וכו' קמ"ל הס"ד ואח"כ מ"ה תניא נמי הכי וכו' הרי זה נזיר כמותו. ומסייע ליה לר"ל הס"ד ואח"כ מ"ה לימא מסייע:

הגהות מהר"ב רנשבורג תום' ד"ה

במערבא וכו׳ דמונה הוי הכחשה אפילו טפי כאילו אמר לא אחת ושתים אלא שלש וארבע. מן תיבת שלש וחרבע. נק כאילו עד וארבע נמחק. יי"ד מאילו אמר אחד שתים ואחד שלש או ארבע כל"ל א"מ: ב] ד"ה הריני טירה וכו' מהפרה ואילך מהשתא אבל. מלח אבל נמחק. ונ"ב א"כ: ג] בא"ד כי נמי מיפר את שלה שלו :קיים דמ"מ כל"ל

הגהות התוספות 1. ל"ל השתא י"ל חמירתא דהיינו כו'. 2. בס"א שלש וארבע וחמש. 3. תיבות וחרבע וחתש. 3. חיבות מהשתא אבל נמחק, ול"ל דהשתא. 4. ל"ל מפרש

א) נראה דל"ל הא דהאמר א' וב' דמימר אמרינו הא למ"ל להזכיר דמה חמירתא שאני מוסיף וכו' לא כ"ש שהם אמורים בכלל דברי.

הא ל"ל. למיהדר ולמיתני: השתא י"ל חמירתא אמר רב. היכא דהוו ב׳ כתי עדים ואחת אומרת אחת שתים ושניה אומרת ג׳ ד׳ ה׳ שמעינן ליה לרב נחלקה עדותן בקילתא דלא הוו אלא חד וחד לא אמר דנחלקה עדותן פשיטא דודאי אמר. והיכא שמעינן ליה לרב דאמר

הדרן עלך מי שאמר

ואני ואני כולם נזירים יהותר הראשון

אחת שתים ואחד אומר שלש ארבע חמש אין זו הכחשה ויש בכלל חמש שתים ויהא מיר שתים:

מירותו הותרו כולן שכולן תלו מירותן

דאמרי ואני ואני (כ) שכולן שלשה נדרו בתוך כדי שאילת שלום תלמיד לרב דהוויין נמי שלשה תיבות: חוב לא שבקת רווחא לחלמידא. דלימא ליה אלא הנך תלת מילי. ולאו משום דאית ליה לרבי יהודה נשיאה דלימא ליה טפי אלא מילתא בעלמא קמ"ל (ג) דו ומסייע ליה לריש לקיש:

תניח